

Motion till riksdagen 2012/13:C375

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Cecilia Dalman Eek (S)**

Dricksvattentäkter ska kunna bli riksintressen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dricksvattentäkter ska kunna utpekas som riksintressen.

Motivering

I Sverige är det en självklarhet att man ska få hälsosamt och gott dricksvatten i kranen till ett lågt pris. Ändå är det inte helt självklart att framtiden kommer att ge ett lika säkert dricksvatten. I en låda hos regeringen ligger en utredning som föreslår att dricksvattentäkter ska kunna bli riksintressen, men som med så mycket annat så har regeringen valt att inte göra någonting.

Klimatförändringarna har redan kommit igång och det märks när en regnig sommar går över i höst. Mer regn faller under kortare tid. Skogar, åkrar och strandängar översvämmas och fler mikroorganismer rinner ut. Reningsverken tar emot mer vatten än de byggts för och en del vatten går ut utan fullständig rening. Konsekvensen är att risken för vattenburna sjukdomsutbrott ökar. Risken är välkänd ända sedan Klimat- och sårbarhetsutredningen. Effekterna av extrem väderlek och allt fler översvämningar kan bli förödande, inte minst vid ett omfattande utbrott av vattenburen sjukdom. Om många fick maginfluensa av dricksvattnet i en stad av Göteborgs storlek skulle konsekvenserna bli svåra, inte bara för individer som blir sjuka och förlorar inkomst, utan också för samhällsverksamheter. Många skulle inte kunna jobba och samhällsservicen skulle utsättas för hårda påfrestningar när förskolepersonal, vårdpersonal och bussförare blir sjuka. Svårast blir effekterna för redan sköra människor, som gamla, barn och sjuka.

Flera kommuner har beslutat om ytterligare ett reningssteg för dricksvattnet och samarbetar om vattenskydd nära dricksvattentäkterna, men deras

Fel! Okänt namn på

ansträngningar räcker inte. Dricksvattnet måste kunna garanteras för framtida generationer. Det kan till exempel tyckas självklart att man inte borde få gräva upp gruset i en stor grustäkt som utgör ett naturligt filter i en grundvattentäkt. Men dricksvattnet får stå tillbaka för grustäkten som betraktas som viktigare för samhället. Samma gäller till exempel för militära skjutfält, som kan utgöras av sjöar och vattendrag som är dricksvattentäkter. När stora väg- och byggprojekt och andra nya verksamheter ska byggas prövas alla andra riksintressen först innan skyddet för dricksvattnet beaktas.

Miljöprocessutredningen har redan föreslagit att grundvatten ska kunna bli riksintressen och att ytvattentäkter skulle utredas. Naturvårdsverket gick vidare med lämpliga förslag för ytvattentäkter för att markera relevanta och rimliga ytomfattningar. Sammantaget skulle det ge ett bättre nationellt skydd för råvattnet och därmed för dricksvattnets kvalitet. Men till dess att regeringen agerar kommer fortfarande andra verksamheter att väga tyngre när intressen krockar.

Ute i världen sliter människor med konsekvenserna av extrema översvämningar och vattenbrist och torka. Många miljoner människor drabbas av saltvatteninträngningar i grundvattnet och tvingas till extremt kostsamma tekniska lösningar för att få drickbart vatten. Här hemma kan vi inte ens få till ett nationellt skydd för det högkvalitativa dricksvatten vi än så länge har.

Regeringen har redan fått svar från utredningar på hur skyddet för dricksvattnet skulle kunna skärpas. Svaret på frågan ligger i en utredning och bara väntar. Nu är det dags att se till att också framtida generationer kan lita på dricksvattnet.

Motionärerna förslår att riksdagen tillkännager som sin mening att dricksvattentäkter ska kunna utpekas som riksintresse, i enlighet med föreliggande utredningar och enligt vad som ovan anförts.

Stockholm den 4 oktober 2012

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S) Cecilia Dalman Eek (S)